

Ville Berggrav og Paal Berg ha separatfred med Hitler i 1940

Stockholm, 21. mars.

(Fra NTB's korrespondent.) I anledning av høyesterettsdommer Thomas Bonnevies brosjyre om okkupasjonstiden har Aftenbladet fått en uttalelse av Odelstingspresident Hambro som nå oppholder seg i Sverige. Gjennom et brev som ble publisert av Administrasjonsrådets medlem, direktør Jahn, er det kjent at Berggrav og Paal Berg i juni-dagene 1940 til en viss grad ble brakt ut av fatning ved Hitlers veldige seire i vest, og at de talte for en separatfred med Hitler. Da de diskuterte planene sine med Jahn, spurte han dem om de hadde mistet forstanden. Noen forhandlinger med Hitler ble det imidlertid aldri av, og panikkstemningen forsvant meget hurtig, slik at en snart kom inn på den klare motstandslinjen.

Aftenbladet slår saken stort opp

under overskriften: «Norsk hjemmefront krevde Haakons avsettelse», og streker under Paal Bergs henvendelse til den norske regjering om å formidle henvendelsen av Kongens abdikasjon. Avisen skriver også om at Berg sluttet seg til Berggravs linje som gikk ut på å få i stand separatfred med Hitler og føyer blant annet til: «Som kjent er det i den anti-svenske agitasjon gjort gjeldende at kong Gustaf skulle ha oppfordret kong Haakon til abdikasjon, nå viser det seg at abdikasjonsplanene i stedet ble klekket ut av de to forgrunnsfigurene i norsk motstandsbevegelse, Paal Berg og biskop Berggrav». Aftenbladet nevner også at «Paal Berg for tiden oppholder seg i De forente stater hvor han nylig ble hyllet av den amerikanske høyesterett som den klippfaste og lojale motstandsleder i kampen mot Hitler».

Biskop Berggrav storkors av Oranje-Nassau ordenen.

Natinn. 23-6-48.

Den nederlandske sendemann i Oslo overrakte den 23. ds. biskop Eivind J. Berggrav storkorset i den nederlandske Oranje-Nassau orden. Overrekkelser fant sted i den nederlandske legasjon, hvor ministeren meddelte at hennes majestet dronning Wilhelmina i en av de siste måneder av sin 50-årige regjering hadde besluttet å utmerke denne fremragende nordmann.

Biskop Berggrav er blitt tildelt denne orden ikke bare på grunn av hans innsats som en venn av Nederland og som en verdenskjent økumenisk leder, men også som representant for den norske kirke, som motsette seg undertrykkelsen under okkupasjonen, og også fordi han er en verdig sønn av det norske folk som dronning Wilhelmina alltid har følt stor sympati for.

Professor Vold — biskop Berggrav.

Tilbakekallelse og forlik.

Professor Karl Vold anla for en tid siden ved Oslo byrett sak mot biskop Berggrav i samband med noen uttrykk i biskopens bok «Da kampen kom». Professoren krevde uttrykkene mortifisert.

Partene er nå etter det NTB erfarer blitt enige om dette forliket:

I sin bok «Da kampen kom» har biskop Berggrav på side 120 bl.a. skrevet følgende: «I november ble det uttalt i Samrådet at en annen i et foredrag for studenter hadde uttalt: bare vent, om kort tid er Berggrav vippet, og jeg får hele makten i den norske kirke.»

Det er visstnok så, at høsten 1940 ble meldt i Samrådet at professor Vold skulle ha framkommet med denne uttalelse, som deretter Biskop Berggrav har gjengitt i boken, dog uten å nevne navn.

Det framførte utsagn lar seg imidlertid ikke opprettholde og biskop Berggrav tar det derfor herved tilbake.

Tilbakekallelsen offentliggjøres og byrettssaken heves.

Oslo, den 15. august 1946.

Eivind Berggrav.

Karl Vold.